Lietas Nr. 11089188214
Lietas arhīva Nr. KA04-0738-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 15.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Vīgante
tiesneses I.Amoliņa
S.Gļazere
piedaloties prokurorei I.Šperliņai
aizstāvim S.Sproģim

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu sakarā ar apsūdzētās /pers. F/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu, un

konstatēja

ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu /pers. F/ atzīta par vainīgu un sodīta par Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Tā, /pers. F/ atzīta par vainīgu un notiesāta par to, ka neatļauti iegādājās un glabāja psihotropās vielas bez nolūka tās realizēt.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

/pers. F/ pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotos apstākļos, no nenoskaidrotas personas neatļauti iegādājās pulverveida vielu, kas satur 10% jeb 0,0334 g metamfetamīna, kas ir ļoti bīstamām narkotiskām vielām pielīdzināta psihotropā viela. Minēto vielu /pers. F/ neatļauti glabāja pie sevis bez nolūka to realizēt, līdz 2014.gada 17.septembrim plkst. 00.15, kad tika aizturēta apreibinošu vielu ietekmē un, veicot personas kratīšanu un mantu apskati, tā tika atrasta un izņemta.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētā /pers. F/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz pārskatīt pirmās instances tiesas spriedumu un noteikt sodu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu. Uzskata, ka nav pelnījusi bargāko soda mēru, jo nav sabiedrībai bīstama. Norāda, ka ir labojusies un mainījusi savu dzīvi. Lūdz ņemt vērā, ka kopš nodarījuma ir pagājuši gandrīz divi gadi. Pašlaik ir precējusies un gaida bērnu, ir darbs. Lūdz ņemt vērā personu raksturojošās ziņas, kas norāda uz to, ka nav piemērojams brīvības atņemšanas sods.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētā /pers. F/ uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem. Norādīja, ka nožēlo izdarīto, apņemas turpmāk likumpārkāpumus neizdarīt. Lūdza nepiemērot brīvības atņemšanu, bet noteikt sodu piespiedu darbu vai naudas soda veidā.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētās /pers. F/ aizstāvis S.Sproģis pievienojās savas aizstāvamās apelācijas sūdzībai un lūdza mīkstināt pirmā instances tiesas spriedumu daļā par noteikto soda veidu.

Noklausījusies prokurores un aizstāvja viedokļus, apsūdzētās /pers. F/ paskaidrojumus, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, tiesas kolēģija uzskata, ka apelācijas sūdzība ir apmierināma un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums atceļams daļā par /pers. F/ piespriesto sodu un soda termiņā ieskaitīto laiku.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, pierādījumu pārbaude attiecībā uz /pers. F/ izvirzīto apsūdzību tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā netika izdarīta, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas apsūdzētajai tika izskaidrotas,

un pirmās instances tiesas spriedums daļā par apsūdzētās vainīgumu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts.

Iepazīstoties ar krimināllietas materiāliem, tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētā /pers. F/ tiesiski un pamatoti ir notiesāta par Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu /pers. F/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējas kā mazāk smags noziegums.

Analizējot apsūdzētās /pers. F/ personu raksturojošās ziņas, pirmās instances tiesa, pamatoti, norādījusi, ka no darba vietas raksturojuma redzams, ka /pers. F/ strādā par bistro darbinieci no 2015.gada 1.maija, pienākumus veic apzinīgi un profesionāli, ir atbildīga, attiecībās ar darba kolēģiem sabiedriska, cenšas būt izpalīdzīga, attieksme pret kritiku saprotoša, pieļautās kļūdas labo, prot ievērot subordināciju, 2016.gada 27.februārī diagnosticēta grūtniecība, apgādībā /datums/.gadā dzimis bērns (1.sēj., l.l. 17, 18, 51-53, 76, 87, 88).

Pretēji pirmās instances tiesai, tiesas kolēģija konstatē, ka /pers. F/ ir noslēgusi laulību, ko apliecina laulības apliecības kopija (1.sēj., l.l. 78).

Papildus tiesas kolēģija konstatē, ka no Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālās struktūrvienības Latgales priekšpilsētas filiāles sniegtās informācijas (1.sēj., l.l. 90) izriet, ka /pers. F/ laika periodā no 2015.gada 28.jūlija līdz 2016.gada 26.februārim nav pārkāpusi nosacīti notiesātās personas pienākumus un nosacījumus. /pers. F/ no 2015.gada 30.septembra reizi mēnesī apmeklē VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra" ārstu narkologu un veic pārbaudes uz narkotisko, psihotropo un toksisko vielu klātbūtni organismā. Laika periodā no 2015.gada 30.septembra līdz 2016.gada 29.februārim narkotisko, psihotropo un toksisko vielu klātbūtne /pers. F/ organismā nav konstatēta. No 2016.gada septembra profilaktiskā novērošana pabeigta, turpmāk novērošana nav nepieciešama (1.sēj., l.l. 132). /pers. F/ tiek piedāvāts darbs par menedžeri (1.sēj., l.l. 134) un viņas apgādībā ir vēl viens bērns, kas dzimis /datums/.gadā (1.sēj., l.l. 135).

Pirmās instances tiesa, pamatoti, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par apsūdzētās /pers. F/ atbildību mīkstinošu apstākli atzinusi to, ka viņa savu vainu vaļsirdīgi atzina un izdarīto nožēloja.

Pirmās instances tiesa, pamatoti, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu, par apsūdzētās /pers. F/ atbildību pastiprinošu apstākli atzinusi to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums izdarīts narkotisko vielu ietekmē.

Lemjot par apsūdzētajai /pers. F/ piespriežamā soda veidu, pirmās instances tiesa ir atzinusi, ka sods /pers. F/ ir nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

Iepazinusies ar pirmās instances tiesas spriedumā norādīto motivāciju, kāpēc /pers. F/ nav piemērojams naudas sods, tiesas kolēģija atzīst, ka tā ir pretrunā Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgiem principiem.

Bez tam, saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta otro daļu vainīgā mantiskais stāvoklis tiek ņemts vērā, nosakot naudas soda kā pamatsoda apmēru, taču tas nevar būt par kritēriju soda veida izvēlei.

Šāda likuma izpratne ir nostiprinājusies arī tiesu praksē (*piem., sk. Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 29.maija lēmumu lietā Nr.SKK-280/2015*).

Vērtējot iespējamību apsūdzētajai noteikt sodu piespiedu darba veidā, pirmās instances tiesa pamatoti ir norādījusi, ka apsūdzētajai /pers. F/ minētais soda veids nav piemērojams, ievērojot to, ka krimināltiesību praksē un teorijā atzīts, ka piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām, tai skaitā, grūtniecēm.

Tajā pat laikā tiesas kolēģija atzīst, ka kopš pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas dienas ir mainījušies apstākļi, kas bija par pamatu tam, lai /pers. F/ nepiemērotu sodu piespiedu darbu veidā, proti, viņa vairs nav uzskatāma par darbnespējīgu personu.

Tiesas kolēģija ņem vērā to, ka /pers. F/ ir nodibinājusi ģimeni, viņai ir divi bērni, ārstējās no narkotisko un psihotropo vielu atkarības, nav turpinājusi izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus, viņai tiek garantēts legālu ienākumu gūšanas avots, un atzīst, ka norādītie apstākļi liecina par to, ka apsūdzētā apzinās savu darbību kaitīgumu un ir izdarījusi nepieciešamos secinājumus, un tādēļ nebūtu lietderīgi /pers. F/ sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu un viņai var tikt noteikts sods piespiedu darba veidā, kas ir pietiekami audzinošs, reāli izjūtams sods ar publiskuma elementu.

Ievērojot Krimināllikuma 46.panta trešajā daļā noteikto, nosakot soda mēru tiesas kolēģija ņem vērā, ka ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis.

Tāpat pie soda noteikšanas tiesas kolēģija ņem vērā to, ka /pers. F/, piekrītot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, vienkāršojusi tiesas procesu un paātrinājusi krimināltiesisko attiecību noregulēšanu.

Vērtējot iespēju noteikt apsūdzētajai sodu naudas soda veidā, tiesas kolēģija atzīst, ka naudas sods konkrētajā gadījumā nav pietiekami efektīvs līdzeklis, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi.

Ievērojot to, ka /pers. F/ sods tiek noteikts piespiedu darbu veidā, attiecībā pret /pers. F/ nav piemērojams papildsods – policijas kontrole, jo kā izriet no Krimināllikuma 45.panta jēgas, tad papildsods – policijas kontrole ir piemērojams gadījumos, kad persona tiek notiesāta ar brīvības atņemšanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitāms apcietinājums no 2014.gada 17.septembra līdz 18.septembrim, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām.

Pēc apsūdzētās lūguma krimināllietas izskatīšanā rakstveida procesā, piedalījās zvērināts advokāts Sandis Sproģis, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem

izdevumiem un to izmaksas kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 25,00 *euro*. Minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.pantu, uzliekams apsūdzētajai /pers. F/.

Pārējā daļā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums atstājams negrozīts.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Atcelt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu daļā par /pers. F/ piespriesto sodu un soda termiņā ieskaitīto laiku.

/pers. F/ par Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodīt ar piespiedu darbu uz 140 (simt četrdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitīt apcietinājumu no 2014.gada 17.septembra līdz 18.septembrim, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām.

Piedzīt no /pers. F/ par labu valstij procesuālos izdevumus 25 *euro* (divdesmit piecus *euro*), nosakot termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei — 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pārējā daļā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā.

Pilna nolēmuma pieejamības diena – 2016.gada 30. novembrī

Tiesas sēdes priekšsēdētāja: I.Vīgante

Tiesneses: I.Amoliņa

S.Gļazere